

Ομιλία

του Γενικού Διευθυντή & Μέλους Δ.Σ.

Διονύση Νικολάου

με θέμα:

**«Η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, βασική προϋπόθεση
για την οικονομική ανάπτυξη και διέξοδο από την κρίση»**

στην Εσπερίδα του

Ινστιτούτου Οικονομικής Διοικήσεως (ΙΟΔ)

της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ)

Τετάρτη 20 Οκτωβρίου 2010

Μέγαρο Ιδρύματος Μποδοσάκη

Κυρίες και κύριοι,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σε ένα τόσο σημαντικό συνέδριο και που από το βήμα αυτό μου δίνεται η ευκαιρία να εκφράσω και να μοιραστώ μαζί σας θέσεις του ΣΕΒ, ιδιαίτερα σε δύσκολες περιόδους όπως η τρέχουσα οικονομική συγκυρία.

Την περίοδο αυτή η οικονομία και η κοινωνία μας δοκιμάζονται από μια μεγάλη κρίση. Κρίση οικονομική, κοινωνική, ηθική που ταυτόχρονα αναδεικνύει πιο έντονα από ποτέ τα γνωστά χρόνια και αλληλεξαρτώμενα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας μας.

Η κρίση όμως αυτή μας προσφέρει μοναδική ίσως ευκαιρία να θέσουμε την ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο σε νέες ανθεκτικές και σύγχρονες βάσεις.

Η σημερινή κρίσιμη συγκυρία επιτάσσει περισσότερο από ποτέ την επάνοδο σε συνθήκες ανάπτυξης. Η οριστική απεμπλοκή της χώρας από τα δεινά του υπερδανεισμού της θα επέλθει μόνον όταν κατορθώσουμε να δημιουργήσουμε ένα επενδυτικό κλίμα που να ευνοεί την επιχειρηματική δράση και τις επενδύσεις και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Δύο είναι οι βασικές προϋποθέσεις για να συμβεί αυτό:

- ✓ Η ταχεία μείωση της κρατικής κυριαρχίας και του παρεμβατισμού στην οικονομία.
- ✓ Η απελευθέρωση του δυναμισμού των υγιών δημιουργικών δυνάμεων της χώρας, καθώς είναι οι μόνες που μπορούν να επαναφέρουν την οικονομία σε αναπτυξιακή τροχιά.

Ο ΣΕΒ βάσιμα υποστηρίζει ότι οι στόχοι αυτοί μπορεί να επιτευχθούν μόνο με την προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών, που έπρεπε να είχε υλοποιήσει η χώρα μας εδώ και πολλά χρόνια και που αφορούν στη σπάταλη και αναποτελεσματική λειτουργία του κράτους και στην απελευθέρωση των αγορών από τους παρεμβατισμούς που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό. Αν δεν εγκαθιδρυθούν συνθήκες ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς της αγοράς, και πρωταρχικά σε εκείνους που κυριαρχούνται από την κρατική επιχειρηματική δραστηριότητα και τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις του κράτους, οι επιχειρηματικές δυνάμεις δεν μπορούν και δεν πρόκειται να κινητοποιηθούν.

Η πρόκληση για μας, τούτη την ώρα, σε τούτο τον τόπο, είναι να ξεφύγουμε από το τέλμα ενός συστήματος που μονίμως βολεύεται και αναβάλλει. Να συμμετάσχουμε στην οικοδόμηση από την αρχή ενός συστήματος πραγματικών αξιών σε όλα τα επίπεδα: της οικονομίας, της πολιτείας και της κοινωνίας.

Η πόλωση γύρω από το Μνημόνιο είναι ψευδεπίγραφη. Το Μνημόνιο κατέστη αναγκαίο επειδή για δεκαετίες το πελατειακό κράτος πεισματικά απέρριπτε κάθε αλλαγή.

Το πραγματικό δίλημμα σήμερα είναι αν θα πάμε επιτέλους μπροστά ή αν θα κυλήσουμε οριστικά πίσω. Εμείς έχουμε μεγαλύτερο συμφέρον από τους δανειστές μας να αλλάξουμε. Εμάς τους Έλληνες πρέπει να μας τρομάζει το φάσμα της πτώχευσης πολύ περισσότερο απ' ό,τι τους Ευρωπαίους εταίρους μας!

Το Μνημόνιο είναι ένα πολύ σημαντικό κείμενο που αφορά στη νεότερη ιστορία της χώρας διότι πέρα από τα επώδυνα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής περιλαμβάνει και μια συγκροτημένη δέσμη σημαντικών μεταρρυθμίσεων που εφόσον υλοποιηθούν θα επιτρέψουν στη χώρα να ξεπεράσει οριστικά τα χρόνια αδιέξοδα και τις παθογένειες που έχουν συσσωρευθεί, μπορούν να εξασφαλίσουν τη μελλοντική ευημερία όλης της ελληνικής κοινωνίας.

Περιέχει συγκεκριμένα μέτρα, βάζει μετρήσιμους στόχους και έχει ξεκάθαρο χρονοδιάγραμμα, εργαλεία που ο κόσμος των επιχειρήσεων τα χρησιμοποιεί στην καθημερινή πρακτική του.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενό του υπάρχει μια θεμελιώδης παρεξήγηση: Δεν αποτελεί μια Βίβλο χαραγμένη σε πλάκες από γρανίτη. Είναι ένα δυναμικό business plan και ως τέτοιο πρέπει να

αναθεωρείται σε κάθε του βήμα, με κάθε ευκαιρία, ως προς τα επιμέρους μέτρα του και ειδικότερα αυτά που αφορούν τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις και τα βάρη για τις ασθενέστερες τάξεις.

Η φιλοσοφία του είναι το αυτονόητο: Δεν μπορούμε πια να ξοδεύουμε περισσότερα από αυτά που παράγουμε. Αυτό επιτέλους πρέπει να γίνει ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει ή δεν υπάρχει Μνημόνιο.

Η χώρα πρέπει να εγκαταλείψει το μοντέλο κατανάλωσης που μέχρι τώρα ακολουθούσε και να στραφεί σε αυτό της παραγωγής και της δημιουργίας πλούτου.

Η υιοθέτηση ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου με επίκεντρο την επιχειρηματικότητα μπορεί να αποτελέσει την μακροχρόνια και οριστική λύση των προβλημάτων μας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ανασυγκρότηση της χώρας προϋποθέτει απαραίτητως τη δημιουργία πλούτου μέσα από τις επενδύσεις, την εξωστρέφεια και την καινοτομία.

Κι έχει καταδειχθεί πλέον διεθνώς, ότι αυτά δημιουργούνται κυρίως από έναν σύγχρονο και υγιή ιδιωτικό τομέα. Έτσι το νέο μοντέλο ανάπτυξης της χώρας δεν μπορεί παρά να έχει ως έναν από τους βασικούς του πυλώνες, μια σύγχρονη επιχειρηματική τάξη.

Ο ΣΕΒ και οι σύγχρονες επιχειρήσεις έχουν δείξει την ετοιμότητά τους να αναδεχθούν την πρόκληση. Έχουμε διακηρύξει ότι η σύγχρονη επιχειρηματική μας τάξη δεν επιδιώκει ούτε κρατική προστασία ούτε κρατικά προνόμια.

Αυτό που επίμονα ζητά είναι η άρση εμποδίων που εγκλωβίζουν και στραγγαλίζουν υγιείς παραγωγικές δυνάμεις του τόπου μας.

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα υφίσταται την ταλαιπωρία της γραφειοκρατίας, τα βάρη της φορολογίας, τον λαβύρινθο της πολυνομίας, την αντι-επιχειρηματική νοοτροπία, τον ζηλότυπο κρατικό παρεμβατισμό. Όσο διατηρείται αυτό το ασφυκτικό, παρεμβατικό και διεφθαρμένο πλαίσιο τόσο οι επενδύσεις και η ανάπτυξη θα αποτελούν φευγαλέο όνειρο.

Η Κυβέρνηση πρώτα, και η χώρα συνολικά, πρέπει να εκπέμψει ισχυρά και, επιτέλους, έμπρακτα μηνύματα στους οικονομικά δραστήριους πολίτες της και στους ενδιαφερόμενους ξένους ότι είναι ανοικτή στις επενδύσεις και φιλική στην επιχειρηματικότητα.

Δεν χωρούν πλέον πολιτικές υποσχέσεις επερχομένων αλλαγών, ράθυμοι ρυθμοί ανάλυσης και διαβούλευσης και περιστασιακές πρωτοβουλίες, συχνά άτολμης και καθυστερημένης νομοθέτησης.

Το επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα τώρα χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο, πολύπλευρο και πλήρες πρόγραμμα δράσης. Τώρα απαιτείται πρακτική και άμεση δράση έξω από την πεπατημένη. Τώρα πρέπει να κινηθούμε σε όλα τα μέτωπα της πραγματικής οικονομίας ταυτόχρονα, για να δούμε επενδύσεις και ανάπτυξη. Τώρα είναι η ώρα να φτιάξουμε ένα νέο επενδυτικό περιβάλλον στην Ελλάδα. Διαφορετικά η χώρα θα παραμείνει καθηλωμένη στην ύφεση και στην κοινωνική δυσπραγία.

Το επενδυτικό κλίμα

Για τη δημιουργία ενός επενδυτικού κλίματος δεν αρκεί ένας απλός αναπτυξιακός νόμος, όσο καλός κι αν είναι αυτός. Απεναντίας, αυτό που χρειάζεται είναι η απλοποίηση, επικαιροποίηση και συμπλήρωση, μέσα σε σύντομο και καθορισμένο χρονικό διάστημα, θεσμών και διαδικασιών στα επιμέρους συστήματα που συνθέτουν αυτό που ορίζεται ως το «Πλαίσιο επενδύσεων» και που αφορούν:

- ✓ στη χωροθέτηση,
- ✓ στην αδειοδότηση,
- ✓ στις υποδομές,
- ✓ στις δομές υποστήριξης,

- ✓ στο φορολογικό πλαίσιο,
- ✓ στα χρηματοδοτικά επενδυτικά εργαλεία.

Πρόσφατη μελέτη του ΣΕΒ αποκάλυψε ότι σε 96 περίπου τομείς δραστηριότητας που αφορούν πάνω από το 50% του Εθνικού προϊόντος, οι τιμές ελέγχονται και καθορίζονται ακόμα από το Κράτος, ενώ ταυτόχρονα πολλές αγορές και επαγγέλματα τελούν υπό απόλυτη κρατική προστασία, χωρίς το οξυγόνο του ανταγωνισμού που είναι η βάση της επιχειρηματικότητας.

Ο στόχος της ΕΕ και η πίεση που ασκεί για μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων που προκύπτει από υποχρέωση συμμόρφωσης σε περιττές γραφειοκρατικές διαδικασίες, κατά 25% μέχρι το 2012 αλλά και για άνοιγμα των αγορών των κλειστών επαγγελμάτων, αποτελεί σίγουρα ένα παράθυρο ευκαιρίας για εξυγίανση της επιχειρηματικότητας.

Έχει εκτιμηθεί ότι η μείωση της γραφειοκρατίας και η απελευθέρωση των αγορών, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σταθερή ανάπτυξη τουλάχιστον 1% κατά τα επόμενα χρόνια. Αλλά, τίποτα από αυτά δεν μπορεί να γίνει χωρίς αλλαγές στους θεσμούς.

Η ανάπτυξη δεν δημιουργεί θεσμούς. Οι θεσμοί δημιουργούν ανάπτυξη. Στην Ελλάδα επιχειρήσαμε το πρώτο και αποτύχαμε. Δημιουργήσαμε ανάπτυξη, αλλά αποτύχαμε στους θεσμούς. Μόνη

μας επιλογή είναι να δοκιμάσουμε το δεύτερο: Να επιδιώξουμε την ανάπτυξη μέσα από σύγχρονους θεσμούς.

Ο προβληματισμός μας για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων δεν είναι συντεχνιακός. Είναι βαθύτατα αναπτυξιακός.

Και ενώ σε όλες τις χώρες η επιχειρηματικότητα είναι στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, στη χώρα μας η κοινωνία επιδεικνύει μια προκατάληψη κατά της επιχειρηματικής τάξης και ζούμε στα στερεότυπα και τη δαιμονοποίηση κάθε επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.

Το επιχειρηματικό κέρδος καθίσταται, εξ ορισμού, αισχροκέρδεια – ενώ τα κρατικά ελλείμματα βαφτίζονται κοινωνική μέριμνα. Έτσι, όμως, διαιωνίζουμε τον φαύλο κύκλο της στασιμότητας τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινωνία.

Ιστορικοί λόγοι αλλά και ελλειμματικές συμπεριφορές εκ μέρους της ίδιας της επιχειρηματικής τάξης εξηγούν αυτό το φαινόμενο.

Στο παρελθόν είχαμε παραδείγματα επιχειρήσεων που ασυλλόγιστα ξόδεψαν δημόσιους και τραπεζικούς πόρους και παρέμειναν στενά κρατικοδίαιτες. Άλλες, μολονότι λειτούργησαν πίσω από υψηλά προστατευτικά τείχη, δεν κατάφεραν ή δεν επεδίωξαν να γίνουν ανταγωνιστικές.

Η κρίση δοκιμάζει δεινά την ελληνική επιχειρηματική τάξη. Παράλληλα, όμως της προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να αναλάβει πρωτοβουλίες που θα την νομιμοποιήσουν ηθικά και θα την καταξιώσουν στο σύνολο της κοινωνίας. Η κρίση την προκαλεί δίνοντάς της τη δυνατότητα να ανατρέψει μια για πάντα τα αρνητικά στερεότυπα που, αν και παρωχημένα και αναντίστοιχα με τη σύγχρονη ελληνική επιχειρηματικότητα, εξακολουθούν να την κατατρέχουν σε κάθε φάση της δράσης της δημιουργώντας εμπόδια στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο του τόπου μας.

Η πρόκληση για την επιχειρηματική τάξη είναι να αποκτήσει συνείδηση και να εκσυγχρονιστεί. **Ευθύνη της είναι να μεταγγίσει αναπτυξιακή και ανταγωνιστική συνείδηση στο σύνολο της κοινωνίας.**

Βασικό μέλημα της σύγχρονης επιχείρησης πρέπει να είναι εκτός των άλλων η εξωστρέφεια.

Θα περάσουν πολλά χρόνια ώσπου η εσωτερική συνολική ζήτηση καταναλωτικών κυρίως αγαθών επανέλθει στα επίπεδα της προηγούμενης διετίας. Είναι μεγάλη η πρόκληση για τις επιχειρήσεις να καλύψουν το έλλειμμα αυτό είτε αυξάνοντας τις εξαγωγές είτε υποκαθιστώντας τα εισαγόμενα με εγχώρια προϊόντα υψηλής ποιότητας.

Έτσι μόνον μπορεί η επιχείρηση να διασφαλίσει την δική της επιβίωση αλλά και να ανταποκριθεί στην προσδοκία της κοινωνίας για νέες θέσεις εργασίας και επαναφορά στην ανάπτυξη.

Κυρίες και κύριοι,

Παρά τις όποιες δυσκολίες έχουμε κάθε λόγο να είμαστε αισιόδοξοι: Η ελληνική επιχείρηση στο παρελθόν, κάτω από αντίξοες συνθήκες, ξεπέρασε τη γραφειοκρατία, προσέλκυσε σημαντικά ξένα κεφάλαια, προχώρησε σε επενδύσεις, δημιούργησε παραγωγικές θέσεις εργασίας και άνοιξε τα φτερά της έξω από τα ελληνικά σύνορα.

Οι επιχειρήσεις έχουν αποδείξει πως όταν βρίσκουν το κατάλληλο περιβάλλον φεύγουν μπροστά, επιδεικνύοντας υγιή δυναμισμό, καινοτόμα δημιουργικότητα και αυξημένο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

Τώρα που το κράτος, εκ των πραγμάτων, δεν μπορεί να σηκώσει την ανάπτυξη, είναι σίγουρο ότι η επιχειρηματικότητα με την ευρύτερη έννοια της δημιουργικής πρωτοβουλίας, θα παραμείνει πράγματι το κλειδί για το μέλλον. Θα συνεχίσει να αποτελεί την κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την εξέλιξη. Και αυτό γιατί η σύγχρονη επιχείρηση είναι η μορφή κοινωνικής οργάνωσης που συνδυάζει πιο αποδοτικά, όλα τα απαραίτητα συστατικά της προόδου: όραμα,

ανθρώπινο δυναμικό, γνώση, καινοτομία, τόλμη, αποτελεσματικότητα.

Η σύγχρονη επιχείρηση, συνιστά μια κοινότητα ανθρώπων που σχεδιάζουν, παράγουν, πασχίζουν συνεχώς για το καλύτερο, με συγκεκριμένους στόχους και οι οποίοι κρίνουν και κρίνονται με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Η σύγχρονη επιχείρηση αποτελεί, έτσι, υπόδειγμα δημιουργικής συνεργασίας ανθρώπων, πέρα από τον επιχειρηματία. Είναι ένα παραγωγικό σύνολο διευθυντών, στελεχών, απλών εργαζομένων, προμηθευτών κλπ, οι οποίοι, μέσα από οργανωμένη δράση, παράγουν ένα από αποτέλεσμα που αποτελεί από μόνο του πολλαπλό κοινωνικό μέρισμα.

Η αναγωγή αυτών των χαρακτηριστικών της επιχειρηματικής δράσης σε ευρύτερο κοινωνικό επίπεδο ενθαρρύνει την κοινή δράση, ευνοεί το μακρόπνοο σχεδιασμό, εμπνέει τόλμη και αποτελεσματικότητα και εξασφαλίζει ευημερία για όλους όσους συμμετέχουν στην κοινή προσπάθεια.

Αυτό το κοινωνικό πρότυπο χρειάζεται σήμερα η χώρα. Και αυτό το πρότυπο οφείλει να προτείνει η επιχειρηματική τάξη στην ελληνική κοινωνία, που σήμερα εναγωνίως αναζητεί μια σύγχρονη και ρεαλιστική κοίτη προόδου.

Το μόνο που χρειάζεται είναι η δημιουργία ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα απαλλάξει τον τόπο από το θανάσιμο για την πρόοδο πλέγμα των εμποδίων της επιχειρηματικότητας και που δεν επιτρέπει στις σύγχρονες, υγιείς και ζωντανές δυνάμεις αυτού του τόπου να συνεισφέρουν στην κοινή μας προσπάθεια, στο κοινό μας μέλλον, σε αυτούς που θέλουν και μπορούν.

Το επικαιροποιημένο Μνημόνιο θεωρεί σημαντική τη συνεισφορά της επιχειρηματικότητας στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο και μάλιστα κάνει ιδιαίτερη αναφορά στη δημιουργία φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος προτάσσοντας την άρση εμποδίων που εγκλωβίζουν υγιείς επιχειρηματικές δυνάμεις. Συγκεκριμένα αναφέρει:

«Η Ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να υιοθετήσει ένα σχέδιο δράσης για μια επιχειρηματικά φιλική Ελλάδα όπου θα παρουσιάζεται ένα χρονοδιάγραμμα για την απομάκρυνση 30 εκ των σημαντικότερων περιορισμών που παραμένουν για την επιχειρηματική δραστηριότητα, την επένδυση και την καινοτομία» μέχρι τέλος Δεκεμβρίου.

Ήδη στο Μνημόνιο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η απλοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης και αδειοδότησης των επιχειρήσεων, η ενεργοποίηση του νόμου για τις επιχειρηματικές περιοχές, η κατάργηση της υποχρέωσης εγγραφής στο μητρώο εξαγωγέων σαν προϋπόθεση χορήγησης του certificate of origin, η μείωση του

φορολογικού κόστους συγχώνευσης ή μεταβίβασης επιχειρήσεων, η δυνατότητα πραγματοποίησης τελωνειακών εργασιών από πιστοποιημένες για τη διαδικασία αυτή επιχειρήσεις κ.ά.

Η πρόβλεψη που υπάρχει για την απομάκρυνση 30 ακόμα περιορισμών στην επιχειρηματική δραστηριότητα, μας δίνει τώρα μια μοναδική ευκαιρία να περιγράψουμε και άλλα τέτοια εμπόδια ώστε να συμπεριληφθούν ρητά και αυτά στη διαδικασία παρακολούθησης της εκτέλεσης του Μνημονίου.

Για τον λόγο αυτό, ο ΣΕΒ έχει ήδη πάρει πρωτοβουλία ώστε μέσα από τη συνεργασία όλων μας να συνταχθεί ο σχετικός κατάλογος με τα 30 εμπόδια. Εδώ είναι ευπρόσδεκτες οι προτάσεις όλων σας.

Πέραν όμως της καταγραφής των εμποδίων ο ΣΕΒ για να συμβάλλει δυναμικά στην επίλυσή τους έχει δρομολογήσει την ίδρυση «Παρατηρητηρίου Διοικητικών Εμποδίων στην Επιχειρηματικότητα» που θα αποτελέσει όχι μόνο φωνή της επιχειρηματικής κοινότητας αλλά και έναν πολύτιμο σύμβουλο της Κυβέρνησης.

Ως επιχειρηματίες ή ως στελέχη που ταχτήκαμε στη σκληρή καθημερινότητα της παραγωγής και της πώλησης, οφείλουμε να δείξουμε τον δρόμο για να βγούμε από την κρίση. Να δείξουμε τον δρόμο κάνοντας αυτό που πάντα κάναμε καλά και αποτελεσματικά: την επικέντρωση στην παραγωγικότητα, στην πρωτοπορία, στην

καινοτομία, στην εξωστρέφεια και ακόμα στην ανάληψη των ευθυνών μας απέναντι σε μια κοινωνία που δοκιμάζεται σκληρά, κυρίως διότι κανείς δεν μιλά πειστικά για τα προβλήματα του σήμερα και τις προοπτικές του αύριο.

Κυρίες και κύριοι,

Η κρίση μας απειλεί αλλά και μας προκαλεί. Κρίση δεν σημαίνει καταστροφή. Σημαίνει αναπροσαρμογή των ιδεών, των αντιλήψεων, της λειτουργίας μας. Εμπεριέχει, έτσι και την αρχή μιας νέας εποχής, τους κανόνες της οποίας σ' εμάς εναπόκειται να προσδιορίσουμε και όχι στον όποιο από μηχανής Θεό.

Στο χέρι μας είναι να αποτολμήσουμε, με πεποίθηση και αυτοπεποίθηση τις βαθιές τομές που έχει ανάγκη ο τόπος, περιθωριοποιώντας τις κραυγές αντίδρασης, τις προσχηματικές οιμωγές που προσπαθούν να εκβιάσουν τη μη αλλαγή. Δεν είναι το Μνημόνιο που θα αποκαταστήσει τη χαμένη αξιοπιστία και ανταγωνιστικότητα της χώρας μας. Είναι η δική μας βούληση, η δική μας απόφαση για το ποιοι εθνικό μέλλον θέλουμε –και αξίζουμε.

Από μας εξαρτάται!